

Rente, som andre Laantagere her i Landet betale. Det syntes Direktionen var naturligt, fordi Forholdet til Staten nu var anderledes end tidligere, idet man efter den nye Oktroj maatte forlods udbetale af Indtægten 750,000 Kr. aarlig. Hvad vilde Følgen være bleven, hvis Nationalbanken var gaaet ind paa at laane Staten de 20 Mill. Kr.? Det vilde sikkert have hemmet dens Virksomhed paa andre Maader, thi det maa erindres, at Nationalbanken havde mistet sin meget store Guldbeholdning i Løbet af de sidste Par Aar. Jeg skal anføre, at i de 7 Maaneder fra 1. Juli 1907 — 1. Februar 1908 gik Nationalbankens Metalbeholdning ned med 27 Mill. Kr., dens Obligationsbeholdning med $5\frac{1}{2}$ Mill. Kr., idet den solgte sine udenlandske Statspapirer, og endelig gik dens Tilgodehavende i Udlandet og dens Beholdning af fremmede Veksler ned med 1,400,000 Kr., tilsammen ca. 34 Mill. Det vil sige, at Banken af Landets Gæld til Udlandet har maattet klare dette Beløb af 34 Mill. Det var under meget vanskelige Forhold, at Banken præsterede dette, netop under den internationale Krise. I Februar 1908 oprettedes Bankkomiteen, den skyldte til Banken den 1. Januar 1910 27,7 Mill. Kr. Det vil altsaa ses, at Nationalbanken i Løbet af kort Tid har udbetalt et Beløb paa ikke mindre end 62 Mill. Kr. af Bankens Midler. Det tør dog vel derefter siges, at Banken har været temmelig virksom, og jeg gad vide, hvad der var hændet, hvis den ikke havde været i Stand til at præstere dette. Hvis den i Stedet for at sikre sig paa den Maade, den har gjort det, havde anlagt sine Midler i Kreditforenings- og andre mindre likvide Obligationer, er jeg vis paa, at Situationen havde været i høj Grad faretruende for Landet. Navnlig fra den højtærede Finansministers Side tør jeg gøre Regning paa Tilslutning, idet han jo forleden har udtalt sig om den uheldige Stilling, i hvilken baade Statens Kassebeholdning og dens Reservefond befinde sig. Jo, Nationalbanken har vist en klog Politik, og det tror jeg, at den højtærede Finansminister maa indrømme. Naar et Land bestandig lever over Evne, og der stadig gøres Gæld i Udlandet baade af Staten, Kommunerne og private, og der saa fra Udlandets Side trækkes ind igen af Midlerne, og naar Rente og Afdrag af Gælden skulle betales, mærkes det først og fremmest paa Seddelbanken, hvor Landets eneste Guldbeholdning beror, og det kan da ikke undgaas, at Banken hemmes i sin Virksomhed her i Indlandet.

Den højtærede Minister talte om, hvorfor Nationalbanken ikke havde protesteret mod, at Statens Penge ikke blev indsatte i Nationalbanken, at Staten lod de private Banker tilflyde de Midler, den ikke havde Brug for i Øjeblikket. Det forekommer mig, at det vilde lidet have hjulpet, om Nationalbanken havde protesteret derimod. Det havde været naturligt, at det samme Forhold, der har hersket tidligere, en behagelig og god Forbindelse mellem Nationalbanken og Statskassen var blevet opretholdt; men der skal jo to til at afgøre den Slags Ting, og der har altsaa ikke fra Statens Side været noget Ønske om at henvende sig til Nationalbanken.

Jeg tror ikke, at det er berettiget at sige, at Nationalbanken vil ræsonnere som saa: Da Oktrojen nu er sikret, er den mindre interesseret end før. Jeg tror, at Nationalbanken navnlig i Kriseaarene har præsteret et stort og for Landet heldbringende Arbejde. Jeg tror, at den styres med megen Dygtighed og med megen Forsigtighed, og det turde dog være noget af det vigtigste for en Bank.

Finansministeren (Brandes): Jeg er ganske enig med det ærede Medlem i, at Nationalbanken styres baade med Dygtighed og Forsigtighed, og jeg tror heller ikke, at der i mine Ord har ligget nogen Kritik overfor Nationalbanken paa dette Punkt. Det vilde neppe heller have været heldigt, om Finansministeren skulde ytre noget, der stred derimod; men om den styres just saa virksomt, som man kunde ønske, er noget andet. Forsigtighed kan ogsaa parres med en større Virksomhedstrang end den, Nationalbanken i Øjeblikket sidder inde med.

Det ærede Medlem sagde, at der til en venskabelig Forstaaelse hørte to, og at der fra Statens Side ikke havde været noget Ønske om en saadan venskabelig Forstaaelse med Nationalbanken. Derom ved jeg intet. Jeg troede, at Nationalbanken og Staten i Virkeligheden stod paa en god Fod med hinanden, og der har ikke i mine Ord ligget andet. Jeg sagde derimod, at Nationalbanken ikke nogen Sinde havde protesteret imod, at Staten stillede sig overfor de private Banker paa samme Maade som overfor Nationalbanken med Hensyn til en Indskyden af Statens Midler i disse Banker, og det tror jeg er ganske rigtigt. Grunden, hvorfor Staten kom ind derpaa, var den, at disse Banker betalte en højere Rente for Indskuddene.